

Obligatoriskt att informera om

Här ger Livsmedelsverket vägledning om hur kraven i lagstiftningen kan uppnås. Vägledningen är inte bindande och utesluter inte andra sätt att uppfylla kraven.

På den här sidan kan du läsa om vilka uppgifter som är obligatoriska att informera om för livsmedel som inte är färdigförpackade.

Nationella regler

Livsmedelsverket har tagit fram nationella regler om livsmedel som inte är färdigförpackade. Reglerna finns i 8 – 11 §§ LIVSFS 2014:4. Via länken nedan hittar du förklaringen till vad som menas med livsmedel som inte är färdigförpackade.

Livsmedel som inte är färdigförpackade

Här nedan kan du läsa om vilken information som ska lämnas och hur den ska lämnas för livsmedel som inte är färdigförpackade.

Uppgifter om livsmedel som inte är färdigförpackade

I tabellen nedan finns de uppgifter som ska lämnas för livsmedel som inte är färdigförpackade, enligt artikel 44 punkt 1 a i förordning (EU) nr 1169/2011 och 8 – 9 §§ LIVSFS 2014:4.

Information om allergena ingredienser, eller en upplysning om att informationen finns att få, ska alltid lämnas oavsett om konsumenten frågar efter detta. Undantag finns för situationer då konsumentens allergi eller överkänslighet utretts och noterat i förväg, och livsmedlet överlämnas utifrån de uppgifterna. Då är det tillräckligt att allergeninformationen lämnas om kunden frågar. Se 10 § LIVSFS 2014:4. Bestämmelsen kan till exempel vara aktuell för förskolor, skolor och sjukhus, men även restauranger som har god kontakt med sina kunder.

Övriga uppgifter ska kunna lämnas på konsumentens begäran.

Allergeninformation

Hur uppgifterna får lämnas

Tabell 1. Uppgifter som ska eller ska kunna lämnas för livsmedel som inte är färdigförpackade

Oförpackade livsmedel	Livsmedel som är färdigförpackade för direkt försäljning	Livsmedel som förpackas på försäljningsstället på konsumentens begäran
Uppgift som alltid ska lämnas:		
<u>Allergena ingredienser*</u> som listas i bilaga II i förordning (EU) nr 1169/2011	<u>Allergena ingredienser*</u> som listas i bilaga II i förordning (EU) nr 1169/2011	<u>Allergena ingredienser*</u> som listas i bilaga II i förordning (EU) nr 1169/2011
	<u>Uppgift om ursprungsland för styckat nötkött</u> , enligt artikel 5c i förordning (EG) nr 1825/2000	<u>Uppgift om ursprungsland för styckat nötkött</u> , enligt artikel 5c i förordning (EG) nr 1825/2000
	Uppgifter för fisk och vattenbruksprodukter, enligt artikel 35 i förordning (EU) nr 1379/2013	Uppgifter för fisk och vattenbruksprodukter, enligt artikel 35 i förordning (EU) nr 1379/2013
Uppgifter som ska kunna lämnas på konsumentens begäran:		
<u>Livsmedlets beteckning</u>	<u>Livsmedlets beteckning</u>	<u>Livsmedlets beteckning</u>
	<u>Ingredienser**</u>	<u>Ingredienser**</u>
	<u>Livsmedlets nettokvantitet</u>	<u>Livsmedlets nettokvantitet</u>
	<u>Datum för minsta hållbarhet</u> (bäst före) eller sista förbrukningsdag	<u>Datum för minsta hållbarhet</u> (bäst före) eller sista förbrukningsdag
	<u>Förvaringsanvisning</u>	<u>Förvaringsanvisning</u>
	<u>Kontaktuppgift</u>	<u>Kontaktuppgift</u>
	<u>Uppgift om ursprungsland eller härkomstplats</u> där så krävs, enligt artikel 26	<u>Uppgift om ursprungsland eller härkomstplats</u> där så krävs, enligt artikel 26
	<u>Bruksanvisning</u> där så krävs, enligt artikel 9	<u>Bruksanvisning</u> där så krävs, enligt artikel 9
	<u>Alkoholhalt</u> för drycker som innehåller mer än 1,2 volymprocent alkohol	<u>Alkoholhalt</u> för drycker som innehåller mer än 1,2 volymprocent alkohol

* Om informationen ges först efter att kunden frågar ska det finnas en upplysning om att informationen finns att få.

** Ingredienser behöver inte anges i fallande storleksordning efter vikt som föreskrivs i artikel 18. Observera att om ett livsmedel frivilligt märks med en ingrediensförteckning ska den, enligt artikel 36.1, uppfylla kraven enligt artikel 18. Det vill säga att den ska anges på samma sätt som en obligatorisk ingrediensförteckning och ingredienserna ska anges i fallande storleksordning.

Särskilda informationskrav för vissa livsmedel

Observera att det finns särskilda krav för bland annat bestrålade livsmedel i Livsmedelsverkets föreskrifter (LIVSFS 2000:46) om bestrålade livsmedel, kalvkött och potatis i LIVSFS 2014:4, nötkött i förordning (EG) nr 1760/2000 och förordning (EG) nr 1825/2000 samt fiskeriprodukter och alger i förordning (EU) nr 1379/2013.

Styckat nötkött som inte är färdigförpackat

Hur uppgifterna får lämnas

Information om de 14 allergena ämnen eller produkter som listas i bilaga II till förordning (EU) nr 1169/2011 får lämnas på olika sätt, bland annat muntligt. Se 10 § LIVSFS 2014:4. Om företaget väljer att ge informationen först efter att kunden frågar måste det på något sätt vara tydligt för konsumenten att informationen finns att få.

Exempel på olika sätt att upplysa konsumenten

- Livsmedelsföretagaren har en skylt i anslutning till platsen där kunden gör sin beställning med texten "Fråga oss om allergena ingredienser" eller "Är du allergisk, glöm inte att fråga oss vad maten innehåller".
- Livsmedelsföretagaren informerar varje kund muntligt om att allergeninformation finns att få.

Information om allergena ingredienser får även lämnas på något av följande sätt:

- a) Genom ett skriftligt anslag eller liknande i livsmedlets omedelbara närhet

Exempel på rätt sätt att informera

På en skylt i omedelbar närhet av en paj som säljs över disk står det vilka allergena ingredienser som ingår i pagen.

- b) I ett skriftligt material som presenterar eller följer med livsmedlet. Om materialet lämnas på konsumentens begäran måste livsmedelsföretagaren, precis som när informationen ges muntligt, förtydliga att materialet finns tillgängligt.
- c) Genom att ange livsmedlets beteckning, under förutsättning att det av beteckningen tydligt framgår att den allergena ingrediensen ingår i livsmedlet.

Exempel på rätt sätt att informera

I omedelbar närhet till en soppa finns en skylt med beteckningen "sellerisoppa".

Om livsmedlets beteckning lämnas som enda allergeninformation får det inte finnas några tveksamheter om att konsumenterna förstår vilka allergena ingredienser som ingår i livsmedlet. Exempelvis ger beteckningen cheesecake inte konsumenten tillräcklig information om vilka allergena ingredienser som ingår i livsmedlet. Då måste informationen lämnas på annat sätt.

- d) Genom andra metoder. Detta förutsätter att uppgifterna, vid behov, även kan lämnas muntligen.

Exempel på andra metoder att informera

- Konsumenten kan läsa livsmedelsinformationen på en läsplatta eller datorskärm som finns i anslutning till en servering.
- Företagets information om allergena ingredienser kan också vara samlad på en företagsspecifik webbsida eller app - applikation för mobiltelefon.

Även övriga uppgifter i tabellen får lämnas muntligt eller enligt punkt a – d ovan, eller genom en kombination av muntligt och skriftligt.

Distansförsäljning - inte färdigförpackade livsmedel

Styckat nötkött som inte är färdigförpackat

Uppgifter om ursprung för styckat nötkött som inte är färdigförpackat, utan som istället antingen är färdigförpackat för direkt försäljning eller förpackat på försäljningsstället på konsumentens begäran, ska anges på anslag/skyltar eller liknande. Se artikel 5c i förordning (EG) nr 1825/2000. De uppgifter som ska anges är:

- referensnummer,
- land där djuret är fött,
- land där djuret är uppfött,
- land där djuret är slaktat,
- land/länder där köttet har styckats.

Ursprungsmärkning nötkött

Slakteriets och styckningsanläggningens godkännandenummer behöver inte anges i informationen till konsumenten för styckat kött som inte är färdigförpackat. Men observera att butiken ska känna till godkännandenummer för slakterier och styckningsanläggningar för det kött som finns till försäljning. Uppgiften ska göra spårbarhet möjlig i tidigare led och kunna meddelas konsumenter vid förfrågan. Spårbarhet kan uppnås genom till exempel ett journalsystem.

Senast uppdaterad 6 april 2020 Ansvarig grupp SV_FMS